

حقوق حیوانات

برخی از دستاوردهای حقوق حیوانات در سال ۲۰۲۱

سپهر سلیمی

● یک سال میلادی دیگر همراه با چالش‌های بسیار برای حقوق حیوانات در جهان سپری شد. بسیاری از دستاوردهای حامیان حقوق حیوانات در سراسر جهان به دلیل ماهیت آن و دسترسی‌نداشتن به اطلاعات، شاید قابل اندازه‌گیری نباشد. قطعاً یکی از مهم‌ترین دستاوردهای حامیان حقوق حیوانات را می‌توان افزایش اقبال عمومی مردمان جهان به استفاده از محصولات غیرحیوانی و رشد تجارت مرتبط با این صنعت دانست. در کنار آن می‌توان به تصمیمات و قوانینی که در جهت جلوگیری از تصبیع حقوق حیوانات اتخاذ شده است نیز اشاره کرد. مؤسسه غذای خوب برخی آمار مربوط به رشد غذاهای گیاهی در سال ۲۰۲۱ را منتشر کرده که حاکی از آن است که رشد محصولات گیاهی در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ سه برابر بیشتر از دیگر محصولات غذایی بوده است. همچنین ارزش کل بازار خرده‌فروشی غذاهای گیاهی، هفت میلیارد دلار تخمین زده می‌شود که نسبت به سال ۲۰۱۹ به میزان درخور توجهی افزایش یافته است. فروش غذاهای گیاهی تنها در دو سال گذشته میلادی ۴۵ درصد رشد داشته است. بر اساس گزارش‌ی دیگر، تعداد افرادی که خود را گوشت‌خوار می‌دانند از ۵۵ درصد به سال ۲۰۱۹ به ۷۱ درصد در سال ۲۰۲۱ کاهش داشته است. در کنار احترام به حقوق حیوانات و حفاظت از محیط زیست از عواملی همچون توجه به سلامتی، کاهش وزن و نگرانی از عوارض مصاد غذایی حاوی آنتی‌بیوتیک را می‌توان از مهم‌ترین دلایل اقبال عمومی به گیاهخواری در جهان دانست. استفاده از شیر بر پایه محصولات گیاهی نیز رشد داشته است. گزارش وزارت کشاورزی آمریکا از تأثیر فروش شیر گیاهی بر استفاده از شیر گاو و کاهش نرخ ۱۲درصدی آن حکایت دارد. گفته شد در سال ۲۰۲۱ میلادی شاهد برخی تصمیمات و قوانین در جهت حمایت از حیوانات در جهان بودیم. برخی از مهم‌ترین آنها به‌صورت تیتروار اشاره شده است: بریتانیا خرنجک و هشت‌پا را به‌عنوان موجود زنده‌شعور شناخت. همچنین ایالت نوادا به‌عنوان نهمین ایالت در آمریکا فروش تخم‌مرغ حاصل از مرغ‌های نگهداری‌شده در قفس را ممنوع کرد. کمیسون اتحادیه اروپا برای رهایی حیوانات مزرع‌ای از قفس متعهد شد. در این سال شهر لیون فرانسه به‌عنوان سومین شهر این کشور استفاده از غذای جانمالتی و حیوان‌ستیزانه یک جرب را ممنوع اعلام کرد. همچنین یک نماینده پارلمان انگلستان خواستار ممنوعیت سراسری استفاده از غذای جرب در کل این کشور شد. در ۲۰۲۱ رندهای مشهور زیادی به سمت تولید محصولات بدون آزار روی حیوانات یا بر پایه مواد اولیه غیرحیوانی رفته‌اند. در سالی که گذشت، گروه اکسیدیا که از مشهورترین سایت‌های ارائه‌دهنده خدمات گردشگری و مسافرتی در آمریکاست، فروش بلیت بازدید از مراکز نگهداری و نمایش پستانداران دریایی را متوقف کرد. همچنین ویرجینیای مانچ از اجرای سیرک با حضور حیوانات شد. ایالت کلرادو استفاده از قیل، گربه‌سانان بزرگ، خرس و سایر حیوانات را در نمایش‌های مسافرتی ممنوع کرد. دولت بریتانیا متعهد شد صادرات حیوانات زنده را متوقف خواهد کرد. خوشبختانه شهر خین در ایالت آستوریاس اسپانیا اجرای نمایش گاوپازاری را ممنوع کرد. نیویورک فروش حیوانات خانگی را در مغازه‌های حیوان‌فروشی ممنوع کرد. خبر خوب دیگر آنکه چین الزام به تست حیوانی روی بسیاری از محصولات آرایشی وارداتی به این کشور را لغو کرد و کشور استونی مزای تولید خز و پوست حیوانات را ممنوع کرد. همچنین ویرجینیا و هاوایی محصولات آرایشی تست‌شده روی حیوانات را ممنوع کردند. تعطیلی باغ‌وحش بدنام پوکت در کشور تایلند را احتمالاً می‌توان یکی از آخرین خبرهای خوب حقوق حیواناتی در این سال نامید که نودپنجاه آغاز موج تعطیلی باغ‌وحش‌ها خواهد بود. قطعاً دستاوردهای حقوق حیوانات بسیار بیشتر از موارد گفته‌شده و حتماً تا رسیدن به شرایط آرمانی فاصله بسیار است. امید که ۲۰۲۲ سال بهتری باشد.

خبر

توضیح سازمان غذا و دارو درباره علت عودت محصولات صادراتی کشاورزی از کشورهای مختلف

● مدیرکل امور فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو در مورد باقی‌مانده سموم در محصولات کشاورزی توضیح داد. دکتر فرامرز خدائیان با اشاره به اینکه سال‌هاست محصولات کشاورزی به کشورهای مختلف صادر می‌شود، گفت: هر کشور قوانین و استانداردهای خاصی درمورد محصولات کشاورزی وارداتی دارد که ممکن است با کشورهای دیگر متفاوت باشد. در این راستا کشور روسیه و اوراسیا نیز استاندارد و قوانین خود را دارند که به‌تازگی شرایط تغییر کرده است. وی افزود: درمورد فلفل‌لدسه‌ای و فلفل‌های رنگی چهار نوع سم که در کلخانه‌های ایران مورداستفاده قرار می‌گرفت، در کشور روسیه ثبت نشده بود. مدیرکل غذای سازمان غذا و دارو با اشاره به اینکه در قانون مسئول صدور گواهی بهداشتی (اقات، بیماری‌ها و علف‌های هرز) بر عهده سازمان حفظ نباتات و صدور گواهی ایمنی (باقی‌مانده سموم، فلاتر سنگین و نیترات) بر عهده وزارت بهداشت است.

محمد مهدی گوه‌ری:
بیابان لوت کجنیه‌ای از شمند با اکولوژی خاص و مردمانی سختکوش در حاشیه آن است که اکنون دنیا به ارزش آن پی برده است. سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد یا یونسکو آن را به‌عنوان یک میراث گران‌قدر جهانی می‌داند. این یک افتخار برای ما ایرانیان است که یک اثر طبیعی ارزشمند جهانی در سرزمین ما قرار دارد. ثبت جهانی لوت یک فرصت برای شناخت و حفاظت بهتر از طبیعت شکننده آن است. ثبت جهانی نشانگر اهمیت بالای لوت است که باید دنیا به ارزش آن آگاه شود؛ اما این روزها خبری دردناک و تعجب‌برانگیز شنیده شده و آن اراده‌انزای معدن و احداث ۹۰ کیلومتر جاده در یکی از مناطق مهم و ارزشمند لوت است؛ اتفاقی که نشان از تلاش برای نابودکردن یک کجنیه جهانی دارد. برای بررسی زوایای این موضوع گفت‌وگویی با بهمن ایزدی، از فعالان ثبت جهانی بیابان لوت داشتیم که در ادامه تقدیم می‌شود.

ثبت جهانی لوت

لوت در نگاه برخی ممکن است یک منطقه خشک و بی‌ارزش باشد؛ اما شنیدن نام ثبت جهانی در کنار نام لوت و آگاهی از علل ثبت‌شدن لوت در یونسکو، نگاه ما را نسبت به لوت از یک منطقه خشک به نگین ارزشمندی تغییر می‌دهد. بهمن ایزدی درمورد ثبت جهانی لوت می‌گوید: بیابان لوت نشان‌دهنده تأثیر ادوار تاریخ جغرافیایی زمین در تشکیل آن سرزمین است. سرزمین لوت مجموعه‌ای از ریخت‌پیکره‌های گوناگون است که همه آنها دارای جذابیت‌های فراوان‌اند، هم از نظر چشم‌اندازهای دیداری برای گردشگران و هم از لحاظ علمی برای پژوهشگران. ایزدی درمورد مراحل ثبت جهانی لوت می‌گوید: پس از تحقیقات چندساله، ابتدا ناحیه تلّ گزها (Taleqaz) را که نام علمی آن نکبا (Nekba) است، در آثار طبیعی ملی کشور ثبت کردیم. چند سال بعد از ثبت ملی تلّ گزها، همه ریخت‌پیکره بیابان لوت را در پرونده ثبت آثار طبیعی ملی با همیاری تیم تحقیقاتی‌ام درج کردم و سپس در کمیته عالی کارشناسان ثبت آثار طبیعی ملی کشور مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت و متعاقباً با تصویب پرونده لوت از سوی کمیته مذکور، در مرداد سال ۹۳ بیابان لوت تحت شماره ۲۰۳ در فهرست آثار طبیعی ملی کشور ثبت شد. عرصه ثبتی لوت پهناورترین عرصه ثبتی خشک کشور است که وارد فهرست آثار طبیعی ملی کشور شد؛ اما هدف اصلی‌ام پس از ثبت بیابان لوت در آثار ملی، ورود آن در فهرست میراث جهانی سازمان یونسکو بود تا نهایتاً در سطح بین‌المللی به ارتقای حفاظت برسد که خوشبختانه این اتفاق در ۲۷ تیرماه ۱۳۹۵ با حمایت و مدیریت معاونت فرهنگی میراث فرهنگی کشور و نمایندگی سازمان یونسکو در تهران و سایر محققان و کارشناسان و با همکاری دانشگاه تهران محقق شد و بسیاری از علاقه‌مندان به مناطق خشک و آحاد مردم از اینکه لوت به‌عنوان اولین اثر طبیعی ایران در میراث جهانی است، خرسند شدند. من هم به سهم خودم در فعالیت‌های چندین‌سال‌ه‌ام و دستاوردهای مطالعات اکولوژیک بیابان لوت، در زمینه تدوین پرونده بخش اکولوژیک بیابان لوت و الحاق آن به پرونده ثبت جهانی، بیشترین تلاش را کردم و نهایتاً حدود ۴۰ هزار کیلومتر مربع شامل لندفرم‌های گوناگون بیابان لوت به‌عنوان اولین اثر طبیعی کشور در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.

ثبت جهانی راهی برای حفاظت بهتر از لوت

لوت در میراث جهانی یونسکو ثبت و توجه جهان به آن جلب شد. مسئولیت نگهداری این میراث جهانی برعهده ایران قرار گرفت. بهمن ایزدی درمورد مسئولیت‌های ایران درخصوص بیابان لوت پس از ثبت جهانی می‌گوید: یکی از مکانیسم‌هایی که در پرونده ثبت ملی لوت به تحقق آن تأکید شده و همچنین در برنامه ثبت جهانی لوت نیز مؤکداً از ایران خواسته شده است، ایجاد پایگاه حفاظت مشارکتی بیابان لوت بود که متأسفانه آن چنان که بایسته است، به دلایلی ازجمله نبود اعتبار مالی کافی، این مهم به طور مؤثر رخ نداد. ثبت یک اثر طبیعی در میراث جهانی حساسیت جهانی را به همراه دارد. وقتی لوت به‌عنوان یک اثر بی‌نظیر یا کم‌نظیر در سطح یونسفر ثبت شد، به این معناست که مالک اصلی آن کشور ایران است؛ اما از نظر موقعیت جهانی، سایر کشورهای جهان با مدیریت نظارتی و حمایتی یونسکو نسبت به اعمال برنامه حفاظتی لوت حساس هستند. در پرونده ثبت جهانی لوت بر دو مورد تمرکز شده است. مورد اول اعمال مدیریتی

جامعه

معدن کاوی واحداث جاده در میراث جهانی بیابان لوت

زخم یک جنایت بر پیکره لوت

حفاظت از آن یوم‌سازگان لوت است و مورد دوم انجام مطالعات تکمیلی و پژوهش در بوم‌ناحیه‌های گوناگون لوت است.

تهدید برای لوت

ورود زیاد و بی‌ضابطه خودروهای آف‌روید به لندفرم‌های شکننده لوت و حضور انبوه برخی از گردشگران غیرمسئول به آن بیابان ازجمله تعرضات و تهدیدهایی است که احتمال اخراج لوت از ثبت جهانی را تسهیل می‌کند؛ اما معدن‌کاوی در لوت یک اتفاق غیرقابل تصور و شوکه‌کننده است.

بهمن ایزدی در این‌باره می‌گوید: ما در محدوده ثبت جهانی بیابان لوت با دو محدوده حفاظتی مواجه هستیم. ابتدا عرصه اصلی به مساحت ۴۰ هزار هکتار و سپس یک محدوده بزرگ‌تر به‌عنوان حریم حفاظتی پیرامون عرصه اصلی انتخاب شده است. کوه ملک‌محمد یکی از مناطق مهم موجود در عرصه اصلی ثبت ملی و جهانی لوت است که متأسفانه به‌تازگی شاهد فعالیت‌های معدن‌کاوی در آن هستیم. پنجشنبه گذشته از طریق دوستان از فعالیت معدن‌کاوی در ضلع غربی کوه ملک‌محمد و اجرای جاده دسترسی به معدن از سوی معدن‌کاو مطلع شدم. با کشیدن حدود ۹۰ کیلومتر جاده از مبدا بین جاده حفادصل نهندان تا شهداد و گذر آن جاده از شرق کوه سیمرغ و دقیقاً از میان دشت ریگی (هامادا) پرتوغ‌ترین پدیده‌های بیابانی لوت، با دیدن تصویر تخریب آن سرزمین زیست‌پالا آگاه شدم و بعد از پیگیری درخصوص صحت ماجرا، این موضوع را به دفتر پایگاه بیابانی لوت در کرمان اطلاع دادم. خوشبختانه ایشان به طور جدی پیگیر ماجرا شد و موفق شد روز شنبه نامه دادستان کرمان را مبنی بر توقف عملیات اجرایی معدن تا روشن‌شدن اصل ماجرا دریافت کند. در تعرض به محدوده اصلی میراث جهانی بیابان لوت، چنانچه از این به بعد حتی اجازه معدن‌کاوی مجری ملغاً شود، از بین‌رفتن بافت یکدست هامادای لوت مرکزی است که به‌هیچ‌وجه قابل بازسازی نیست. هامادا ازجمله پدیده‌های ارزشمند تاریخ زمین‌شناسی لوت است که با اجرای جاده دسترسی به معدن موصوف به طول حدود ۹۰ کیلومتر و عرض چهار تا پنج متر عملاً حدود ۴۰ هکتار از پرازش‌ترین لندفرم‌های میراث جهانی لوت از بین رفت. هامادا نام علمی دشت‌های ریگی متعدد لوت است. این دشت‌ها ازجمله چشم‌اندازهای زیبای مناطق لوت است که بر اثر عملیات فرسایشی و کاشی‌ی باد در طول هزاران سال رخ‌نمون شده‌اند که از منظر علمی در جایگاه ویژه قرار دارند و ازجمله جاذبه‌های ژئوتوریسم و اکوتوریسم منطقه لوت محسوب می‌شوند. این دشت‌های ریگی دارای ارزش اکولوژیک بالایی هستند و ازجمله عملکردهای زیست‌پالای آنها تثبیت‌کننده ریزدانه‌ها و ماسه بادی در زیر لایه سطح‌الارضی خود هستند و عملیات حمل و جابه‌جایی ریزدانه‌ها به وسیله باد را سلب و محدود می‌کنند. از مهم‌ترین کارکردهای هاماداهای اجرای عملیات تعادل‌بخشی در حفظ سایر یوم‌سازگان ارزشمند بیابان لوت است که متأسفانه یک شاهد تخریب این منطقه ارزشمند با جاده احداث‌شده برای معدن موصوف هستیم که به هیچ قیمتی قابل ترمیم نیست.

اخراج از یونسکو

وقتی یک اثر در میراث جهانی ثبت می‌شود، نگاه دنیا به آن در زمینه اعمال

مدیریت حفاظت و نگهداری دوخته می‌شود؛ بنابراین در آثار میراث طبیعی جهان هر تخریمی می‌تواند بازخوردی در سطح جامعه بین‌الملل داشته باشد. بهمن ایزدی درمورد تبعات معدن‌کاوی در لوت می‌گوید: در دستورالعمل‌هایی که بعد از ثبت جهانی لوت به دولت جمهوری اسلامی ابلاغ شده است، بر ممنوعیت احداث جاده و اجرانکردن هرگونه بهره‌برداری که به طبیعت بکر لوت صدمه وارد می‌کند، مانند معدن‌کاوی تأکید شده است. با این اوصاف حالا شاهد احداث یک جاده ۹۰کیلومتری هستیم و جاده‌ای که در یک یا دو روز احداث نشده و در فعالیتی زمان‌بر در طول چند هفته اجرا شده تا هامادای آن دست‌های زربن را که به بلندی تحولات زمین‌ساختی سرزمین لوت ایجاد شده است، رای همیشه از بین ببرد. این روزها علاقه‌مندان به لوت بارها سؤال می‌کنند که متولیان حفظ آثار طبیعی لوت کجا بوده‌اند که این اتفاق نامبارک و مخرب از دید آنها پنهان مانده است؟ زیرا در مناطق آزاد حتی چنانچه متقاضی‌ای قصد معدن‌کاوی داشته باشد، ملزم است براساس روند قانونی از ارگان‌هایی مانند منابع طبیعی، سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت میراث فرهنگی و صنایع دستی استعلام کند و وقتی جواب استعلام‌ها صادر شد، آن‌گاه وزارت صمت در یک پرسوسه مجوز معدن‌کاوی را صادر می‌کند. درمورد معدن واقع در کوه ملک‌محمد لوت تا آنجا که من می‌دانم، از ارگانی مانند محیط زیست هیچ‌گونه استعلامی نشده و چنانچه پاسخ مثبت به استعلامی وجود دارد، باید دید چرا سازمان‌ها به‌ویژه سازمان میراث فرهنگی از صدور مجوز این تخلف آشکار غافل بوده‌اند یا چنانچه مجوزی از سوی ارگان‌های دولتی صادر نشده، باید وزارت میراث فرهنگی و گردشگری در مقام مدیر اجرایی حفظ میراث جهانی لوت به آحاد مردم پاسخ دهد که دلیل غافل‌ماندنش از این واقعه تلخ چه بوده است؟ آن‌هم تخریب در اثری که حدود پنج سال پیش در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده است، آیا این حد غفلت از حفاظت اولین اثر طبیعی جهانی کشور پذیرفتنی است؟

چرا ما با تا این حد نسبت به سرمایه‌های ملی و طبیعی خود سهل‌انگار و بی‌توجه باشیم. ما امیدوار بودیم با ثبت جهانی لوت حفاظت و همراهی مدیران در امر حفاظت بیشتر و همدلانه‌تر شود؛ اما نه شاهد حفاظت درخور اثر کم‌نظیر لوت و نه شاهد آگاهی کافی مدیران در این زمینه بوده‌ایم.

در مسیر ثبت ملی و جهانی لوت تلاش‌های فراوانی در طول سال‌های متمادی انجام‌شده و دلسوزان طبیعت ایران رنج‌های زیادی کشیده‌اند. آیا مسئولان توان احیای این حجم از تخریب رخ‌ده‌ه را دارند؟ و آیا به طور کلی می‌شود تخریب صورت‌گرفته را ترمیم و احیا کرد؟ مسلماً نمی‌شود.

با احداث این جاده ما انتظار داریم ۴۰ هکتار از دشت‌های ریگی ارزشمند لوت هستیم که برون‌داد روحی آن نگرانی بیشتر کنشگران طبیعت از بروز رویدادهای مشابه این واقعه شوم در آینده لوت است. آن هم پدیده‌های زمین‌ساختی لوت که در صدر مناطق فراخشک و فراکرم جهان قرار دارد و بخشی که تخریب شده از اهمیت فراوانی در سطح جهانی برخوردار است؛ پس این اتفاق نابخشودنی می‌تواند ما را با برخورد قاطع یونسکو و اخراج لوت از میراث جهانی همراه کند و آن ظاهر بسیار نگران‌کننده لوت است و اعتبار بین‌المللی ایران را خدشه‌دار می‌کند.

متأسفانه شاهد خبرهایی هستیم که در استان خراسان جنوبی و مناطق لوت شمالی عملیات‌هایی برای شناسایی مناطق دارای مواد معدنی در دست اجرا است که در ادامه به برنامه استخراج و معدن‌کاوی منجر می‌شود؛ اتفاقی که می‌تواند تیر خلاصی بر ارزش‌های طبیعی مناطق زیست‌سپهر فراکرم و خشک بیابان لوت باشد. مسلماً درحال‌حاضر این مسئله در سطح جهانی اطلاع‌رسانی شده است و می‌تواند زمینه‌ساز صدور کارت زرد و قرمز برای خروج لوت از میراث جهانی را فراهم کند؛ اتفاقی که در صورت تحقق آن یک آبروبریزی در سطح بین‌المللی برای کشور عزیزمان در پی دارد. حضور معدن‌کاو با ماشین‌الات سنگین در عوارض بی‌بدیل طبیعی لوت، حتی چنانچه پیامناکار شروع به عملیات اجرایی نکرده باشد، یک جنایت در حق فرهنگ و طبیعت ماست. من از بابت این حادثه درد آن اظهار بسیار نگران‌کننده لوت هستم.

دریچه

فیلتر در صندوق فرهنگیان برای پیشگیری از پروژه‌های سفارشی

● رئیس هیئت‌مدیره صندوق ذخیره فرهنگیان با بیان اینکه مدیران مؤسسه، بیش و پیش از هر فردی بر اصلاح اساسنامه صندوق اصرار داشتند، گفت اصلاحات لازم روی اساسنامه مؤسسه بر مبنای منویات مجلس شورای اسلامی در بند «گ» تبصره ۱۲ انجام شده و در تیرماه سال جاری به ثبت رسیده که این اصلاحات معطوف به منافع مؤسسه و اعضای آن و همچنین مطالبات فرهنگیان بوده است. محمدحاشم رکن درخصوص ایراد نمایندگان مجلس به عملکرد صندوق ذخیره فرهنگیان و تغییر اساسنامه این صندوق اظهار کرد: «اصلاحات لازم روی اساسنامه مؤسسه بر مبنای منویات مجلس شورای اسلامی در بند «گ» تبصره ۱۲ انجام شده و در تیرماه سال جاری به ثبت رسیده است. این اصلاحات معطوف به منافع مؤسسه و اعضای آن و همچنین مطالبات فرهنگیان بوده است».

او ضمن اشاره به این موضوع که گفته می‌شود معلمان برای دریافت کوچکی‌تر وام باید در صف قرار بگیرند، گفت: «در صندوق ذخیره فرهنگیان هیچ نوع وامی به اعضا پرداخت نمی‌شود و در کل پرداخت تسهیلات در شرح وظایف صندوق نیست. اما یکی از سیاست‌گذاری‌های مهم در دوره فعالیت مدیریت فعلی مؤسسه، گذاشتن فیلترهای متعدد بر سر راه سرمایه‌گذاری‌های جدید بوده است تا عملاً جلوی پروژه‌های سفارشی را بگیریم».

وی اضافه کرد: «مؤسسه صندوق ذخیره فرهنگیان یکی از خوش‌نام‌ترین مؤسسات مالی کشور در زمینه عمل به تعهدات خود در قبال اعضا در چند سال گذشته بوده است. اعضای مؤسسه سه ماه پس از بازنشستگی، سهم‌الکلی خود را دریافت می‌کنند و به نوعی اولین پولی است که پس از بازنشستگی به دست آنها می‌رسد».

او بیان کرد: «مؤسسه در شش سال اخیر بیش از سه‌هزارو ۱۵۳ میلیارد تومان سهم‌الشرکه به اعضا پرداخت کرده؛ درحالی‌که کل سهم‌الشرکه پرداختی به فرهنگیان عضو در ۲۵ سال گذشته چهارهزادی ۳۹۶ میلیارد تومان بوده است. فقط در مهرماه ۱۴۰۰ بیش از هزارو ۴۰ میلیارد تومان به ۴۳هزارو ۶۴۸ نفر از اعضای بازنشسته پرداخت شده و میانگین دریافتی اعضای بازنشسته حدود ۲۴ میلیون تومان است».

وی اظهار کرد: «در اساسنامه سال ۱۳۷۵، فرهنگیان به‌عنوان سپرده‌گذار عنوان شده بودند، اما این موضوع را در اساسنامه جدید اصلاح کردیم و به‌عنوان سرمایه‌گذار از آنها نام برده شده که تبعات حقوقی چشمگیری دارد. یکی از تبعات مهم این عنوان جدید، این است که فرهنگیان به‌عنوان مالک اصلی صندوق از جایگاه حقوقی لازم برخوردار هستند و کسی نمی‌تواند در اموال آنها دخل و تصرفی داشته باشد. ماهیت این مؤسسه کاملاً خصوصی است، ضمن اینکه فرهنگیان در این صندوق به‌طور داوطلبانه عضویت پیدا می‌کنند که این موضوع گواهی بر خصوصی‌بودن آن است. برخی از مراجع و نهادهای ذی‌ربط مانند دیوان عدالت اداری و معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری نیز بر خصوصی‌بودن مؤسسه صحه گذاشته‌اند و همه تلاش ما این است که بر ماهیت خصوصی مؤسسه خدشه‌ای وارد نشده و از حقوق اعضا صیانت شود».

رکن اضافه کرد: «حضور فرهنگیان در هیئت امنای مؤسسه برای اولین‌بار در این دوره مدیریتی صورت گرفت و سه نفر از نمایندگان منتخبان فرهنگیان در ترکیب هیئت امنای صندوق قرار گرفتند و تحولی جدی در ارتباط مؤسسه و اعضا ایجاد شد».

رئیس هیئت‌مدیره صندوق ذخیره فرهنگیان تصریح کرد: «درباره مباحث مربوط به بانک سرمایه نیز ذکر چند نکته و مستند آماری خالی از لطف نیست. تعداد کل سهام بانک سرمایه چهار هزار میلیون سهم است. مالکیت مؤسسه در ابتدا کلاً هزارو ۹۰۶ میلیون سهم بود؛ یعنی معادل ۴۸ درصد سهام این بانک و کل بهای تمام‌شده آن برای مؤسسه حدوداً ۲۰۰ میلیارد تومان بود. حال به سایر موارد هم دقت فرمایید تا فضای روشن‌تری در ذهن شکل بگیرد. در پی این سرمایه‌گذاری، تاکنون مؤسسه ۱۸۲ میلیارد تومان سود نقدی از بانک گرفته است و از محل فروش بخش کمی از سهام بانک سرمایه که حدوداً ۳۰۰ میلیون سهم می‌شود، معادل ۱۶۰ میلیارد تومان فقط سود حاصل از فروش سهام به دست آمده که مجموع این دو مورد می‌شود ۳۴۲ میلیارد تومان. درحال‌حاضر نیز از ۴۸ درصد مالکیت رسیده‌ایم به ۴۰٫۱۹ درصد و سیاست صندوق کاهش درصد مالکیت است که به مرور با فروش آن، سود آن در دفاتر مؤسسه شناسایی خواهد شد. با قیمت امروز سهام (هفتم دی‌ماه ۱۴۰۰) که قیمت هر سهم حدوداً پنج‌هزارو ۲۰۰ ریال است، ارزش روز سهم مؤسسه از سهام بانک سرمایه به ۸۳۸ میلیارد تومان می‌رسد. بنابراین در مجموع با توجه به سود نقدی و سود حاصل از فروش و ارزش روز سهام باقی‌مانده کل برگشت سرمایه ما به قیمت امروز می‌شود هزارو ۱۸۰ میلیارد تومان در مقابل ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری ابتدایی. با همه این احوال، توضیح این نکته نیز درخور توجه است که با توجه به ارزش روز دارایی‌های مؤسسه، کم نیست ارزش سهام بانک سرمایه به کل پرتفوی مؤسسه حدوداً کمتر از دو درصد است».